

Til

John Dyrby, MF

Christiansborg

1240 København K.

Vedrørende:

Protokol-udkast om klyngebomber i CCW-forhandlinger risikerer at underminere Konventionen mod Klyngevåben. Danmark bør fastholde, at konventionen repræsenterer det klare, internationale og juridisk bindende regelsæt, der er brug for.

Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Røde Kors ønsker med dette brev at understrege den store betydning, vi tilskriver "Konventionen mod Klyngevåben", som blev vedtaget i maj i Dublin med opbakning fra 107 lande, herunder Danmark. Udenrigsminister Per Stig Møller understregede også at konventionen repræsenterer "*et meget vigtigt gennembrud for de internationale bestræbelser på at få fjernet de klyngevåben, der volder uacceptable skader på civile*" (pressemeldelse UM 29. maj 2008). Vi ser derfor frem til den danske deltagelse i underskrifts-ceremonien i Oslo den 2. og 3. december i år. Konventionen mod Klyngevåben er kulminationen på den såkaldte Oslo-proces, der blev startet i Oslo i foråret 2007.

Konventionen forbyder klyngebomber som våbenkategori samt brug, produktion, oplagring og overførsel af klyngevåben. Den indeholder endvidere banebrydende elementer, hvad angår hjælp til ofre for klyngebomber. Det er derfor vores opfattelse, at konventionen vil have en væsentlig effekt, når det gælder bedre beskyttelse af civile i væbnede konflikter. Derfor har også FN's generalsekretær Ban Ki-Moon erklæret, at FN-systemet støtter konventionen og vil assistere staterne i at føre konventionen ud i livet.

Efter vedtagelsen af Konventionen mod Klyngevåben er der, i regi af den såkaldte Konvention for Visse Konventionelle Våben, CCW, blevet forhandlet videre om en regulering af klyngebomber. Diskussioner i CCW har med mange afbrydelser stået på i mere end seks år, og det var utallige mislykkede forsøg på at blive enige om en forhandlingsproces, der resulterede i opstarten af Oslo-processen. I CCW deltager store producent- og brugerlande som USA, Rusland, Kina og Israel, der ikke har ønsket at deltage i Oslo-processen. Der forhandles i CCW om en regulering og ikke et forbud mod klyngebomber. Denne arbejdsgruppe mødes under formandskab af Danmarks ambassadør for våbenkontrol og nedrustning, Bent Wigotski, der i pressen har givet udtryk for stærke forbehold over for værdien af Konventionen mod Klyngevåben – med henvisning til, at en række store lande ikke agter at tilslutte sig.

Dansk Røde Kors og Folkekirkens Nødhjælp er stærkt bekymret over udviklingen og det seneste protokol-udkast i CCW, da udkastet står i kontrast til Folketingets tidligere vedtagelse i maj. Her fastslås det, at Danmark skal "*arbejde aktivt for hurtigst muligt at etablere et internationalt juridisk bindende forbud mod klyngeammunition, som forvolder uacceptable skader på civile*" (F33, V48).

I forlængelse af dette beklager vi at måtte konstatere, at vi finder det helt usandsynligt, at en regulering i den form, der lige nu forhandles om i CCW, vil løse de humanitære problemer, som var

intentionen med øvelsen og Folketingets vedtagelse. Vi vil nedenfor skitsere de primære bekymringer, vi har overfor protokoludkastet i CCW. Disse bekymringer har vi også orienteret den danske forhandler, Bent Wigotski, om:

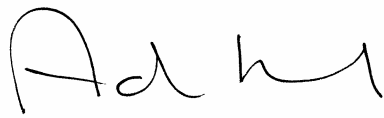
1. Helt overordnet forårsager klyngevåben humanitære problemer af tre grunde: For *det første* er de upålidelige. Det betyder, at en del af dem ikke udløses ved angreb og derfor ligger tilbage og koster civile ofre lang tid efter, at de voldelige konflikthandlinger er overstået. For *det andet* er de upræcise, idet de ikke kan skelne mellem militære og civile objekter eller personer. For *det tredje* forårsager de uacceptabel humanitær skade, fordi de kastes i meget stort antal, ofte inden for en kort tidsperiode. I det nuværende CCW-protokoludkast kan de underskrivende parter vælge mellem forskellige regulerende foranstaltninger. Flere af disse løser hverken spørgsmålet om antallet af klyngebomber, der kastes, eller spørgsmålet om præcision. Pålidelighed, præcision og antal hænger tæt sammen og bør derfor adresseres samlet i en regulering, hvis den skal have den nødvendige humanitære effekt.
2. Vi mener, at CCW-protokollen underminerer det klare forbud, der er fastlagt i Konventionen mod Klyngevåben. Konventionen vil naturligvis dels hindre brugen af klyngevåben for de underskrivende parter. Men mindst lige så vigtigt vil det klare forbud, som konvention udgør, stigmatisere brugen af klyngebomber og højne den politiske pris ved brug af våbnet for ikke-underskrivende parter og dermed mindske de humanitære problemer forårsaget af klyngebomber. Disse vigtige "bivirkninger" har vist sig særdeles effektive efter forbuddet mod landminer i 1997. En alternativ CCW-protokol, med en meget lavere minimumsstandard, vil underminere denne vigtige del af den praktiske effekt af Konventionen mod Klyngevåben.
3. I sin nuværende form vil en CCW-protokol rent faktisk legalisere klyngevåben, der er blevet forbudt med Konventionen mod Klyngevåben. Vi finder dette meget u hensigtsmæssigt.
4. I praksis vil CCW-protokol-udkastet betyde, at der forsat vil blive investeret i nye klyngebomber, der kun vil leve op til minimumsstandarder indeholdt i en ny protokol. Vi skal understrege, at dette vil forlænge de humanitære problemer i mange år fremover uagtet af, at de store producent- og brugerlande tilslutter sig en eventuel CCW-protokol.

Vi opfordrer derfor den danske regering til at arbejde for, at der vedtages ét omfattende og tydeligt juridisk bindende regelsæt, der rent faktisk vil løse de humanitære problemer ved brugen af klyngebomber i overensstemmelse med Folketingets vedtagelse. Dette regelsæt foreligger med Konventionen mod Klyngevåben. Det er vores klare holdning, at det protokol-udkast der arbejdes med i CCW ikke vil have den ønskede effekt.

Vi håber i lyset af dette, at Danmark inden de næste forhandlinger i CCW i november i år genovervejer værdien af en CCW-regulering som supplement til Konventionen mod Klyngevåben.

Vi stiller os meget gerne til rådighed for et møde for at drøfte disse spørgsmål nærmere.

Mvh.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Adkarl'.

Anders Ladekarl

Generalsekretær

Dansk Røde Kors

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Henrik Stubkjær'.

Henrik Stubkjær

Generalsekretær

Folkekirken Nødhjælp